

3. Батан Ю. Д. До питання про місце превенції у правовому регулюванні / Батан Ю. Д. // Вісник Південного регіонального центру Національної академії правових наук України. — 2017. — №10. — С. 25–31.
4. Конституція України: Закон України від 28.06.1996 р. // Відомості Верховної Ради України. — 1996. — № 30. — Ст. 141.
5. Про адвокатуру та адвокатську діяльність: Закон України від 23 серпня 2012 р. // Офіційний вісник України. — 2012. — № 62. — Ст. 17.
6. Руденко М.В., Говоруха М.М., Рибалко Г.С. Судова влада та правоохоронні органи України: навч. пос. / М.В. Руденко, М.М. Говоруха, Г.С. Рибалко. — Х.: Харків Юридичний, 2007. — 627 с.

Ключові слова: адвокатура, превенція, захист прав, запобігання, еволюційний підхід.

Науковий керівник: к.ю.н., доцент Селезньов В. А.

Яровенко Богдан Сергійович

студент 2 курсу Факультету підготовки слідчих Інституту кримінальної юстиції
Національного університету «Одеська юридична академія»

НАЦІОНАЛЬНЕ АНТИКОРУПЦІЙНЕ БЮРО УКРАЇНИ ЯК СУБ'ЄКТ ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ

Рівень корупції у державі та недостатня ефективність заходів боротьби із нею викликали потребу утворення органу, головним завданням якого є розслідування корупційних правопорушень, запобігання ним та притягнення винних до відповідальності. Саме тому актуальним є дослідження Національного антикорупційного бюро України (далі — НАБУ), адже удосконалення роботи цього органу зможе суттєво знизити рівень корупції.

Питання організації та діяльності НАБУ досліджували у своїх роботах такі науковці: І. Коротич, О. Скомаров, Н. Шинкаренкота інші. Проте не всі проблемні питання, пов'язані із діяльністю НАБУ є розкритими, що підкреслює необхідність подальших наукових досліджень у цій сфері.

Як відмічають науковці, способи організації протидії корупції у різних країнах суттєво відрізняються. Досить ефективними є такі дії: запровадження антикорупційного законодавства і створення уповноваженої інституції (організації, установи) з протидії корупції, орієнтованої передусім на виявлення, попередження та припинення корупції у вищих ешелонах влади, активна роль громадянського суспільства у виявленні корупції і забезпеченні «прозорості» державної влади [1, с. 75]

Національне антикорупційне бюро України – новий орган у правоохоронній системі України, створений для запобігання діяльності, пов'язаної з корупцією з боку влади, а також заради побудови та розвитку успішного суспільства та ефективної держави. 14 жовтня 2014 року Верховна Рада України ухвалила Закон «Про Національне антикорупційне бюро України», який закріплює засади діяльності НАБУ, його структуру та повноваження [2].

В січні 2015 року вперше було оголошено відкритий конкурс на вакансію голови НАБУ. Подало заявок 186 учасників, став переможцем конкурсу Артем Ситник. 16 квітня 2015 року Президент України Петро Порошенко підписав два Укази: №217/2015 – про утворення Національного антикорупційного бюро України та №218/2015 – про призначення Артема Ситника директором Бюро[3].

Для діяльності НАБУ у боротьбі з корупцією велике значення мають основні засади, на яких базується діяльність цього органу. Слід погодитись із думкою О. Скомарова, який зазначає, що принципи діяльності НАБУ відіграють важливу роль у нормативно-правовому регулюванні діяльності зазначеного правоохоронного органу, є основними щодо виконання покладених на нього повноважень та спрямовані на утвердження верховенства права, відкритість для демократичного цивільного контролю та взаємодію з іншими державними і недержавними структурами [4, с. 226]. До основних принципів відносяться: верховенство права; повага та дотримання прав і свобод людини і громадянина; законність; безсторонність та справедливість; незалежність НАБУ та його працівників; підконтрольність і підзвітність суспільству та визначеним законом державним органам; відкритість для демократичного цивільного контролю; політична нейтральність і позапартійність; взаємодія з іншими державними органами, органами місцевого самоврядування, громадськими об'єднаннями [2]. Отже, для ефективної діяльності НАБУ, повинно дотримуватись своїх головних принципів так як вони є гарантими запобігання корупції зі сторони влади.

Досліджуючи статистичні дані діяльності НАБУ у сфері боротьби із корупцією, станом на кінець червня 2017 року в роботі детективів було 370 проваджень, до суду було скеровано обвинувальні акти стосовно 120 осіб. Цікаво, що з моменту початку розслідувань НАБУ вдалося відшкодувати близько 136 мільйонів гривень і вдалось запобігти розкраданню ще як мінімум 900 мільйонів гривень (станом на перше півріччя 2017 року) [5, с. 3].

Важливим напрямом діяльності НАБУ є міжнародне співробітництво. НАБУ було підписано дев'ять меморандумів про взаємодопомогу та співпрацю у здійсненні слідчих, оперативних та аналітичних заходів, обмін інформацією та досвідом у галузі запобігання та виявлення корупції, у розслідуванні та розкритті корупційних злочинів. Три такі меморандуми були підписані впродовж січня-червня 2017 року [5, с. 37].

НАБУ в співпраці з антикорупційним прокурором повинні займатися виявленням корупційних фінансових схем і махінацій, запобігати виведенню коштів в офшори й ознакам політичної корупції у вищих ешелонах української влади, незважаючи на особи і ступінь їх впливу [6, с. 183]

Слід відзначити, що НАБУ є суб'єктом запобігання корупції тому, що цей правоохоронний орган є єдиним органом в державі, який створений безпосередньо з метою захисту громадян від корупційної діяльності з боку влади і, я вважаю, що їм вдасться подолати корупцію у нашій країні. Отже, можна зробити висновок, що НАБУ є досить ефективним правоохоронним органом, який запобігає корупції зі сторони владних суб'єктів та бореться за права громадян України.

Список використаних джерел

1. Шинкаренко Н. В. Національне антикорупційне бюро України як суб'єкт запобігання корупції / Н. В. Шинкаренко // Прикарпатський юридичний вісник : зб. наук. праць . 2016. № 2 (11). 150 с. — С. 74-77.
2. Про Національне антикорупційне бюро України: Закон України від 14.10.2014 р. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1698-18>
3. Історія становлення. Офіційний сайт Національного антикорупційного бюро України. URL: <https://nabu.gov.ua/istoriya-stanovlennya>
4. Скомаров О. Принципи діяльності Національного антикорупційного бюро України. Науковий часопис Національної академії прокуратури України. 2013. №3. С. 222-229.
5. Звіт про діяльність НАБУ за перше півріччя 2017 року. 73 с. URL: https://issuu.com/nabukraine/docs/zvit_sayt_10.08.2017_6a8354e531cc07
7. Коротич І.І. Основні напрями підвищення ефективності діяльності Національного антикорупційного бюро України / І. І. Коротич // Прикарпатський юридичний вісник : зб. наук. праць . 2015. № 3 (9). — С. 183-186.

Ключові слова: Національне антикорупційне бюро України, корупція, НАБУ, боротьба із корупцією, антикорупційне законодавство.

Науковий керівник: асистент кафедри організації судових, правоохоронних органів та адвокатури Кісліцина І. О.